

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Χαιρετισμός της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου στην εκδήλωση με τίτλο
«Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων: Η συνέχιση της προσπάθειας»

Πέμπτη, 18 Απριλίου 2024, ώρα 9:30 π.μ.
Δημαρχείο Λευκωσίας (παλαιό κτήριο, Πλατεία Ελευθερίας)

Με ιδιαίτερη χαρά απευθύνω χαιρετισμό στη σημερινή εκδήλωση με τίτλο «Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων: Η συνέχιση της προσπάθειας», που διοργανώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο και τον Εθνικό Συντονιστή του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων.

Όπως είναι γνωστό, το 2023 ορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής και των κοινών προσπαθειών και δράσεων που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκειά της, σημειώθηκαν σημαντικά βήματα στο θέμα της εξέλιξης των δεξιοτήτων του συνόλου των πολιτών, με στόχο την αντιμετώπιση των σύνθετων προκλήσεων του 21ου αιώνα. Παρά το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων έχει παρέλθει, η προσπάθεια για βαθύτερη κατανόηση και περαιτέρω αναβάθμιση του τρόπου με τον οποίο αναπτύσσονται οι σύγχρονες μαθησιακές, εργασιακές, τεχνολογικές και άλλες δεξιότητες, παραμένει επιτακτική. Προς την κατεύθυνση αυτή, επιβάλλεται να αξιοποιήσουμε τις γνώσεις και τις εμπειρίες που έχουμε αποκομίσει από το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων, για να μετατρέψουμε τις προκλήσεις της εποχής μας σε ευκαιρίες για πρόοδο και αλλαγή.

Είναι προφανές ότι εξελίξεις όπως η ψηφιακή μετάβαση και η πράσινη συμφωνία θέτουν νέες απαιτήσεις στην αγορά εργασίας, καθιστώντας την καλλιέργεια και την ανάπτυξη σύγχρονων δεξιοτήτων πιο αναγκαία από ποτέ. Ο ρόλος της εκπαίδευσης είναι ουσιαστικός, αν επιθυμούμε την ευόδωση των προσδοκιών μας για μια υγιή οικονομία, στη βάση της απόκτησης των κατάλληλων δεξιοτήτων. Η παιδαγωγική ενσωμάτωση ειδικών αλλά και οριζόντιων δεξιοτήτων στη μαθησιακή πράξη και η ανάπτυξη ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων αποτελούν ουσιώδη συστατικά για την προώθηση ισχυρής κοινωνικής ανάπτυξης σε όλα τα επίπεδα.

Οι αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα είναι δεδομένες και επιτακτικές. Επιβάλλεται η μετάβαση από το υλοκεντρικό και αναχρονιστικό σχολείο στο σύγχρονο και ανθρωποκεντρικό σχολείο, που θα καλλιεργεί στάσεις και δεξιότητες. Ως Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, στο πλαίσιο του σχολείου που

επιδιώκουμε, έχουμε θέσει ως στόχο μας αυτό ακριβώς: την καλλιέργεια των παιδιών και των νέων μας με τις απαραίτητες εκείνες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις, για να μπορούν να αξιοποιήσουν, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τις ικανότητες και τα ταλέντα τους σε προσωπικό, εκπαιδευτικό, επαγγελματικό και κοινωνικό επίπεδο. Με βάση το Πρόγραμμα Διακυβέρνησης συστηματοποιούμε, οργανώνουμε και αναθεωρούμε εκπαιδευτικές πολιτικές και δράσεις, έτσι ώστε να επιτρέπουν στους μαθητές, τις μαθήτριες, τις νέες και τους νέους μας, να διδαχθούν, να καινοτομήσουν, να δημιουργήσουν, να επικοινωνήσουν, να εκφραστούν, να εργαστούν και να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία.

Σε ό,τι αφορά ειδικά πολιτικές και δράσεις που σχετίζονται με το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων, το Υπουργείο μας υποστήριξε την εθνική και την πανευρωπαϊκή προσπάθεια, ενθαρρύνοντας πρωτοβουλίες που εστίασαν στη μελέτη ποικίλων και μεταβαλλόμενων δεξιοτήτων, στην ενίσχυση των εκπαιδευτικών πολιτικών με βάση την έρευνα και στην προώθηση νέων δεξιοτήτων. Πέραν της συμβολής και συμμετοχής μας στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων, σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε ειδικό Διατμηματικό Σχέδιο Δράσης, με συναφείς πολιτικές και στόχο την ενίσχυση των δεξιοτήτων όλων των μαθητών και μαθητριών μας, λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαιότητα της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και της διασύνδεσης των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της απασχόλησης και της οικονομίας. Παράλληλα, έχουμε υλοποιήσει σειρά επιπρόσθετων δράσεων όπως: επικαιροποίηση και προώθηση εκπαιδευτικού υλικού, επιστημονικά συνέδρια, επιμορφώσεις εκπαιδευτικών, ημερίδες για μαθητές και μαθήτριες, εκπαιδευτικούς διαγωνισμούς και υιοθέτηση καλών πρακτικών που εφαρμόζονται στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Ταυτόχρονα, με την ολοκλήρωση του πρώτου χρόνου διακυβέρνησης και στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας που καταβάλλουμε για μετάβαση σε ένα σχολείο που να δίνει έμφαση στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων -και όχι απλά στην αποκόμιση στείρων γνώσεων- από τους μαθητές και τις μαθήτριές μας, έχουμε ήδη επικεντρωθεί στον πυρήνα του εκπαιδευτικού μας συστήματος, που είναι το περιεχόμενο των σχολικών μαθημάτων. Συγκεκριμένα, έχει ήδη αρχίσει, και σύντομα ολοκληρώνεται, η διαδικασία εκσυγχρονισμού και επικαιροποίησης των Αναλυτικών Προγραμμάτων για όλα τα μαθήματα όλων των σχολικών βαθμίδων. Βασικός πυλώνας της εν λόγω διαδικασίας είναι και η οριζόντια προώθηση κομβικών, σύγχρονων δεξιοτήτων, όπως αυτές έχουν καθοριστεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Με την περαιτέρω επένδυση στις δεξιότητες, σε όλες τις σχολικές βαθμίδες και με βάση σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές, στοχεύουμε στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και στην παροχή ίσων ευκαιριών σε όλα τα παιδιά για πρόσβαση και συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία και τη σχολική κοινότητα, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις.

Σημαντική θέση στη μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις, κατέχει και ο ψηφιακός μετασχηματισμός των σχολικών μονάδων και η ενδυνάμωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών και των μαθητών/μαθητριών μας. Επενδύουμε στην ψηφιακή εκπαίδευση, μέσω της ενσωμάτωσης σύγχρονων τεχνολογιών όπως η ρομποτική και ο προγραμματισμός, σε όλες τις σχολικές βαθμίδες, με ουσιαστικό παιδαγωγικό τρόπο.

Επιταχύνουμε την προώθηση της ψηφιακής ενίσχυσης των σχολείων, την προσφορά σύγχρονων εργαλείων και μέσων, την αναβάθμιση της ψηφιακής εκπαίδευσης, την πιστοποίηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και την παροχή εξειδικευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης για την ανάπτυξη βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλες τις πληθυσμιακές ομάδες.

Κομβικό ρόλο στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, σύμφωνα με τα σύγχρονα δεδομένα της εκπαιδευτικής έρευνας, διαδραματίζει η προδημοτική εκπαίδευση. Αναγνωρίζοντας τον ρόλο αυτό, επεκτείνουμε σταδιακά, μετά και την πρόσφατη έγκριση του σχετικού νομοσχεδίου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τη δωρεάν υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση από την ηλικία των τεσσάρων ετών, προσφέροντας μαθησιακές εμπειρίες ανάπτυξης δεξιοτήτων από την προσχολική ηλικία.

Εξίσου, επενδύουμε συνεχώς στην Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, η οποία, είναι σημαντικό να τονιστεί, έχει στο επίκεντρό της τη διδασκαλία και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Στοχεύουμε στην περαιτέρω αναβάθμιση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, καθώς και των Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, με την εφαρμογή, για πρώτη φορά, τριάντα δύο συνολικά, προγραμμάτων, από τα οποία τα επτά είναι νέα προγράμματα. Στόχος μας είναι, από την επόμενη σχολική χρονιά, η περαιτέρω αύξηση και ποιοτική βελτίωση των προγραμμάτων στις Τεχνικές Σχολές. Στο πλαίσιο αυτό, ενισχύουμε τη διασύνδεση της παρεχόμενης εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και την πρακτική άσκηση των μαθητών και μαθητριών σε πραγματικά και σύγχρονα εργασιακά περιβάλλοντα. Σημειώνεται ότι η προσπάθεια συνεχίζεται, σε συνεργασία με πλήθος φορέων, υιοθετώντας σειρά δράσεων και πολιτικών, με στόχο την ομαλή μετάβαση των νέων στην αγορά εργασίας.

Οι πολιτικές μας δεν μπορούσαν να μην περιλαμβάνουν δράσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με την κυκλική οικονομία, την αειφορία και την κλιματική αλλαγή. Προς την κατεύθυνση αυτή, ενισχύουμε το έργο της Μονάδας Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, με στόχο την παρακολούθηση της υλοποίησης και την επικαιροποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, με επίκεντρο την Αειφόρο Ανάπτυξη, το οποίο συνιστά το κατεξοχήν κείμενο πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας για το εν λόγω θέμα.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο δίνουμε ιδιαίτερη σημασία είναι η περαιτέρω ενίσχυση της Επαγγελματικής Μάθησης των εκπαιδευτικών μας, μετατοπίζοντας το ενδιαφέρον σε ευέλικτες και καινοτόμες μαθησιακές εμπειρίες και διαδικασίες, για μέγιστη αξιοποίηση του εξαιρετικού εκπαιδευτικού προσωπικού μας και αποτελεσματικότερη αναβάθμιση της παιδαγωγικής στα σχολεία μας, ώστε να έχουμε τα καλύτερα δυνατά μαθησιακά αποτελέσματα.

Σε ό,τι αφορά τον κομβικό τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι έχει εξαγγελθεί η έναρξη του διαλόγου για αναβάθμιση του, μέσω του εκσυγχρονισμού, της περαιτέρω διεθνοποίησης, της αύξησης των παρεχόμενων υποτροφιών και της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας. Στόχος μας είναι σύντομα να ολοκληρωθούν τόσο ο διάλογος όσο και η σχετική νομοθετική ρύθμιση.

Σε σχέση με τη διά βίου μάθηση, προωθούμε προγράμματα που βασίζονται σε σύγχρονες αντιλήψεις, ώστε οι πολίτες, όλων των ηλικιών, να έχουν ευκαιρίες τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, για να αναπτύξουν σύγχρονες δεξιότητες, λαμβάνοντας υπόψη την προσαρμογή, ανάλογα με την ηλικία, την εργασία και άλλους ιδιαίτερους παράγοντες. Τα προγράμματα αυτά συνεισφέρουν στην εξειδίκευση και επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού, προσφέροντας ευκαιρίες σε όλες και όλους να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο μας συντονίζει, μέσω του Γραφείου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων, Διά Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων, την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Διά Βίου Μάθηση 2021-2027. Η εν λόγω Στρατηγική έχει ως βασική προτεραιότητα τη μείωση της ανεργίας των νέων, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους και την επανειδίκευση των νέων και του εργατικού δυναμικού, μέσα από την παροχή μαθησιακών ευκαιριών, που αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Παράλληλα, μέσα από την Εθνική Στρατηγική προωθείται η συστηματική ανάλυση των αναγκών της αγοράς εργασίας και των προβλέψεων για τις δεξιότητες, που θα οδηγήσει στον σχεδιασμό προγραμμάτων τα οποία θα προετοιμάζουν αποτελεσματικά τους/τις απόφοιτους μας για το μέλλον.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η προσπάθεια για ενίσχυση των δεξιοτήτων των νέων μας με σκοπό τη διευκόλυνση της ένταξής τους στην αγορά εργασίας, καθώς και για ενίσχυση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, περιλαμβάνεται στους στόχους του Έτους Νεολαίας 2024. Η απόφαση για ορισμό του 2024 ως Έτους Νεολαίας έχει ανακοινωθεί από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και προσδίδει συνέπεια και συνέχεια στις προσπάθειες που έγιναν κατά το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων 2023 για ενίσχυση της ενεργού εμπλοκής των νέων μας στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και της ανάπτυξης δημόσιου διάλογου μαζί τους.

Ως Κυβέρνηση, θα συνεχίσουμε στοχευμένα και προσηλωμένα, σε συνεργασία με όλους τους εκπαιδευτικούς, εργασιακούς, πολιτικούς και κοινωνικούς μας εταίρους, την προσπάθεια που καταβάλλουμε για να διασφαλίσουμε ότι οι νέοι και οι νέες μας θα έχουν τα απαραίτητα εφόδια για να διαπρέψουν στην αγορά εργασίας και να οικοδομήσουν ένα καλύτερο μέλλον για την Κύπρο μας. Οι νέοι και οι νέες του τόπου μας είναι το μέλλον και η ελπίδα μας. Επιβάλλεται, λοιπόν, να αντιμετωπίσουμε τα θέματα που τους/τις αφορούν με υπευθυνότητα και προσοχή, διότι τους αξίζει μια χώρα σύγχρονη και κοινωνικά ευαίσθητη, μια χώρα που θα προσφέρει ίσες και υψηλού επιπέδου ευκαιρίες εργοδότησης. Προς την κατεύθυνση αυτή, η απόκτηση βασικών και κατάλληλων δεξιοτήτων κρίνεται ως καθοριστική, αν αναλογιστεί κανείς ότι τα κενά δεξιοτήτων και η αναντιστοιχία στην αγορά εργασίας, μπορούν να επιφέρουν περιορισμό των προοπτικών απασχόλησης, μειωμένη εργατική ικανοποίηση, μειωμένους μισθούς, αυξημένο άγχος και αρνητικό αντίκτυπο στην υγεία και στη γενική ευημερία των νέων μας.

Κλείνοντας, συγχαίρω θερμά τους διοργανωτές της σημερινής εκδήλωσης, η οποία, είμαι βέβαιη, θα αποτελέσει γόνιμη πλατφόρμα ανταλλαγής απόψεων και θα συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων που έχουμε θέσει. Οι τοποθετήσεις και οι συζητήσεις που θα αναπτυχθούν, θα συνεισφέρουν στις προσπάθειες όλων μας για εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος, αλλά και στην

προώθηση συντονισμένων και συστηματικών ενεργειών και δράσεων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Είμαι πεπεισμένη ότι, με σκληρή δουλειά και συνεργασία, οι νέοι και οι νέες μας, ολοκληρώνοντας τη φοίτησή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα και εισερχόμενοι/ες στον εργασιακό κόσμο, θα έχουν ως εφόδιο όλες εκείνες τις δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να προσαρμόζονται γρήγορα στις ευμετάβλητες συνθήκες και ανάγκες της αγοράς εργασίας, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.

Ευχαριστώντας για την πρόσκληση, εύχομαι η εκδήλωση αυτή να λειτουργήσει ως εφαλτήριο συνέχισης των προσπαθειών για προώθηση πολιτικών και δράσεων απόκτησης βασικών δεξιοτήτων από τα παιδιά, τους νέους και τις νέες μας.

